

Pedagogická fakulta Plzeň ZČU

Obor Vizuální kultura

Cesta k sobě

The way to Yourself

Bakalářská práce

Vedoucí absolventské práce: Poláček Stanislav, MgA. Mgr.

Autor: Barbora Nosková

Plzeň 2012

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Cesta k sobě“ vypracovala samostatně pod vedením Stanislava Poláčka, MgA. Mgr., a uvedla v seznamu literatury všechny použité literární a odborné zdroje.

V Plzni dne 13. Dubna 2012

Poděkování

V této části bych chtěla poděkovat Stanislavu Poláčkovi, MgA. Mgr., za cenné připomínky a odborné rady, kterými přispěl k vypracování mé bakalářské práce.

Anotace

Cílem bakalářské práce „Cesta k sobě“ je objevování a nalézání nejvhodnější cesty – životní poutě skrz umělecký výraz a prožitek. Prožitek jako takový byl velmi důležitým faktorem, jelikož ten často usměrňoval mou pout' . Celá práce prochází třemi celky, které se porůznu spojují a oddělují. První celek s názvem Anděl reprezentuje dobro. Druhý celek Ďábel reprezentuje zlo a třetí celek Člověk spojuje obě předchozí a vytváří své místo mezi nimi. Někdy velice ovlivněné, jindy naprosto svébytné. Uměleckou technikou pro vyjádření mé poutě se stala fotografie, hlavně pro svůj rychlý a jasný náhled na věc. Je tvorbou, která vypovídá čistou pravdu a neumí lhát. Malba nám často vytváří nejrůznější iluze, ale fotka vytvoří pohled toho, co jí nabídnete. Právě proto se tento prostředek stal pro mě nejvhodnějším.

Anotation

The aim of the thesis "The Way to Yourself" is exploring and finding the best way - life's journey through the artistic expression and experience. The experience itself was a very important factor, it often direct my pilgrimage. The whole work through three units, which are variously combining and separating. The first unit called Angel represents good. The second represents Devil like expression of evil and the third unit combines both the previous and creates a place among them. Sometimes very influenced, other times completely distinctive. Artistic techniques to express my pilgrimage became the photographs, especially for its quick and clear view. The photo can tells the truth and can not lie. Paintings are often creates by sorts of illusions, but photo creates a picture view of that what you offer it. That is why this resource has become for me the best.

ÚVOD.....	7
I. DOBRO A ZLO.....	8
I.I. Biblické dobro a zlo.....	9
I.II. Východní filozofie dobra a zla.....	11
II. MOJE UMĚLECKÉ ZPRACOVÁNÍ.....	12
II.I. ANDĚL.....	12
II.I.I. Volný proud myšlenek při tvorbě anděla.....	14
II.I.II. Záměr.....	15
II.I.III. Výsledné fotografie.....	15
II.II. ĎÁBEL.....	15
II.II.I. Volný proud myšlenek při tvorbě d'ábla.....	16
II.II.II. Záměr.....	16
II.II.III. Výsledné fotografie.....	17
II.III. ČLOVĚK.....	17
II.III.I. Volný proud myšlenek při tvorbě člověka.....	20
II.III.II. Záměr.....	26
II.III.III. Výsledné fotografie.....	26
III. ZÁVĚREČNÝCH SEDM FOTOGRAFIÍ.....	27
VI. PEDAGOGICKÁ ČINNOST.....	28
VI.I. RESUME.....	30
VI.II. RESUME English vision.....	30
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	31
OBRAZOVÁ PŘÍLOHA.....	32
VII.I. Obrazová příloha – ANDĚL.....	32
VII.II. Obrazová příloha – ĎÁBEL.....	36
VII.III. Obrazová příloha – ČLOVĚK.....	45

ÚVOD

V Bakalářské práci se zabývám tématem: Cesta k sobě (The way to Yourself). Jedná se o téma založené na sebe hledání sám sebe. Jelikož je toto hledání celoživotní, a začíná v období uvědomování si sama sebe.

U většiny jedinců začíná toto období v pubertě, mnozí z nás zažili zajisté krušné chvíle, když se hledali. Vyzkoušeli u toho ne jeden styl i způsob myšlení až se dopracovali do fáze, která každému z nás doufejme, vyhovuje. Ovšem já si nemyslím, že takové hledání končí, dokonce bych řekla, že hledáme celý život. Celý život putujeme od jednoho cíle k dalšímu. A tato tematikou se stala obsahem mé umělecké práce.

Vybrala jsem si dobro a zlo. Jakožto základ své cesty. Neboli první mou volbu jestli chcete. Jejich zpracování jsem se snažila pro naši evropskou kulturu ztvárnit co nejjasněji. A to způsobem jak ztvárňuje dobro a zlo Bible. Jako anděle a démony. Ovšem za tímto velice jasným zpracováním se nachází mnohem víc, je to jen první krok. Jako mnoho jiného jsou i andělé a démoni symbolem, a my se musíme naučit je číst. Já osobně jsem anděla zalila tmou a ďábla světlem, protože svět není jen černobílý. A tím vším se nyní budu zabývat.

Kapitola I.

Dobro a Zlo

„Nezasluhuje chválu za dobrotu, kdo nedokáže být i zlý. Každá jiná dobrota je obvykle jen pohodlnost nebo nedostatek vůle“

Francois de la Rochefoucauld

Na dobro a zlo jde nahlížet z mnoha úhlů, záleží na tom, jaký si vybereme.

Bible hovoří o boji mezi dobrem a zlem, pravdou a lží, světlem a tmou. Bůh učinil vše dobré a dokonalé a zlo má na svědomí d'ábel.

"...Učedníci za ním přišli a řekli mu: 'Vylož nám to podobenství o plevelu na poli!' On jim odpověděl: 'Rozsévač, který rozsévá dobré semeno, je Syn člověka a pole je tento svět. Dobré semeno, to jsou synové království, plevel jsou synové toho zlého; nepřítel, který jej nasej, je d'ábel. Žeň je skonání věku a ženci jsou andělé.'" ¹

Asijská kultura naopak vykládá dobro a zlo jako celek. Není dobra bez zla, a není zla bez dobra. Jedná se o učení Jin a Jang. Toto učení vychází ze staré taoistické tradice, kde je vše v našem životě propojené v jeden celek. Tato přesvědčení nejlépe znázorňuje symbol Jin a Jang, kde je brán Jin – černá strana jako strana ženská přijímací, a Jang – bílá strana jako mužská a aktivní.

Princip Jin a Jang je vzájemně se proplétat a spolupracovat, ovšem není to boj o nadvládu, jak by to bylo chápáno západní filozofii. V tomto učení jde o dvě strany jednoho celku. O den a noc, o horko a zimu. A o cyklus, který se stále opakuje.

1

Mat. 13,24-30.37-39:

Také můžeme brát dobro a zlo jako součást svědomí, neboli toho co vnímáme jako špatné a dobré. To se samozřejmě v mnoha kulturách může lišit, to co by nám přišlo jako neodpustitelný hřích, může jiné kultuře připadat jako věc odpustitelná, nebo dokonce tolerovaná.

Tato část našeho já je spojena nejen s výchovou naší rodiny a prostředí, ale neodmyslitelně i s náboženstvím. Ač si to možná dnes někteří jedinci neradi připouštějí, tak náboženství v naší kultuře hraje velkou roli. V jedné kultuře velí zvyk, oko za oko, zub za zub², v jiné potrestat viníka a to soudním způsobem.

I. I. Biblické dobro a zlo

Dobro je podle bible původní instance. Nemusí existovat zlo, aby mohlo být dobro. Tak byl náš svět podle Bible stvořen a tak by měl být chápan. Bible nás informuje, že v pozadí, v tom pro nás neviditelném duchovním světě, se odehrává boj mezi Kristem a Satanem. A my cítíme, že jsme do tohoto boje vtaženi. Takže podle Bible, svět je přirozeně dobrý a to ďábel – Lucifer, nebo Satan a jakékoliv další ztvárnění zla, jej činí zlým.

"...Viděl jsem, jak satan padá z nebe jako blesk."³

"Jak jsi spadl z nebe, třpytivá hvězdo, jitřenky synu! Jak jsi sražen k zemi, zotročovateli pronárodů! A v srdci sis říkal: 'Vystoupím na nebesa, vyvýším svůj

---

2

Chammurapiho zákoník (nebo kodex krále Chammurapiho) město Ur, Mezopotámie cca 1800 př. n. l.

3

Luk. 10,18 :

trůn nad Boží hvězdy, zasednu na Hoře setkávání ... s Nejvyšším se budu měřit.' Ted' jsi svržen do podsvětí, do nejhlubší jámy!"⁴

Lucifer padl z nebe a stal se z něj pán zla. To on je pokušitel člověka, z něj vychází ono zlo. Bůh totiž člověka stvořil k obrazu svému, k obrazu dobra.

"I řekl Bůh: 'Učiňme člověka, aby byl naším obrazem podle naší podoby. Ať lidé panují ... nad celou zemí ...'"⁵

Ovšem tím, že člověk zradil, musel na zem, která se tím pádem stala d'áblovou a na ní je každým jedinec, každý den pokoušen, lákavými svody d'ábla.

"...Bůh řekl: 'Nejezte z něho, ani se ho nedotkněte, abyste nezemřeli.' Had ženu ujišťoval: 'Nikoli, nepropadnete smrti. Bůh však ví, že v den, kdy z něho pojíte, otevřou se vám oči a budete jako Bůh znát dobré i zlé.' Žena viděla, že je to strom s plody dobrými k jídlu, lákavý pro oči, strom slibující vševědoucnost. Vzala tedy z jeho plodů a jedla, dala také svému muži, který byl s ní, a on též jedl. Oběma se otevřely oči: poznali, že jsou nazi...."⁶

Satan se tedy stal pánem země, což mělo za příčinu, že bůh za krátkou dobu jeho vlády, ztrestal zkažené lidstvo potopou. Je jen otázkou, v jaké části se lidstvo dnes nachází a jestli znovu není příliš zkažené a nevyslouží si boží trest. Bůh totiž za špatné skutky trestá, stojí nad lidstvem jako zákon. Ale dává lidem i novou šanci ve vítězství Krista nad Satanem.

4

Izaiáš 14,12-15:

5

1.Mojž.1,26.28:

6

1.Mojž.3,1-7:

Každý z nás bojuje s dobrem a zlem sám v sobě. Někdy je těžké odolat pokušení temných sil, ovšem jedinci, kteří to dokážou, čeká na konci celoživotní cesty odměna. Podle Bible je to ráj, země zaslíbená. A i když se zdá, že cesta k cíli je sebe útrpnější, máme podle Bible šanci dojít zdárně k cíli. A i když občas klopýtáme, můžeme dojít odpuštění.

I. II. Východní filozofie dobra a zla

Východní civilizace se na ztvárnění dobra a zla dívá jiným způsobem. Tato duchovní civilizace nevychází z poznatku striktního rozdělení, že vše je dobré, a zlo je pokušitel. Tato civilizace oba póly spojuje v jeden celek. Celek nepostradatelný a kompletní. Což neznamená, že říká, že je zlo dobré, jen ho přijímá přirozeněji. Dobro a zlo je chápáno jako nepostradatelné prvky, jeden bez druhého neexistují. Je důležitá zima, aby si země odpočala a na jaře mohla znovu ukázat svou sílu.

Buddha říká: „*Dobré či zlé činy (karma) člověka mají za následek lepší či horší převtělení.*“⁷

Jejich učení se hodně opírá o další životy – převtělování – neboli o karmu. Podle toho jak vede jedinec dobrý život, tak bude odměněn v dalším životě. Z toho pramení východní myšlení. Základní myšlenkou není dělení dobra a zla, i když to patří do jednoho celku. Ale smyslem je to, jak každý jedinec naloží s časem, který mu zde byl vyhrazen. Jaká životní rozhodnutí uskuteční a kam ho zavedou.

„*Buddhista usiluje o dosažení blaha pro všechny živé bytosti.*“⁸

7

Velké postavy východního myšlení, slovník myslitelů, uspořádal Ian P.McGreal: str. 194

8

Velké postavy východního myšlení, slovník myslitelů, uspořádal Ian P.McGreal: str. 194

Taoistická tradice je nejlepším důkazem existence nekonečnosti kruhu. Nic nemá konec, kde je totiž konec je i nový začátek. Západní kultura má naopak lineární myšlení, je začátek a i konec, a my se nacházíme neznámo kde na přímce mezi těmito dvěma body.

Jin je odstředivá síla Země, směřující zevnitř ven, směrem do vesmíru. Jsou v ní obsaženy všechny expanzivní síly a tendence našeho světa. Díky této síle rostou stromy a lidé, díky jí vznikají vznešené myšlenky. Oproti tomu je **Jang** dostředivá síla přicházející z kosmu a směřující do centra. Stejný podíl obou principů tu leží nejen proti sobě, ale jeden vždy obsahuje i část toho druhého. V každém *Jinu* je i zárodek *Jangu* a naopak. Monáda (čínský znak pro jin a jang) rozvinutá do prostoru nepředstavuje kouli, ale spirálu.

Kapitola II.

II. Moje umělecké zpracování

Pro svůj umělecký počín jsem si vybrala fotografii, ale rozhodně by se téma dalo aplikovat na nejrůznější moderní i klasická média. Dalo by se pojmout malířsky i sochařsky, ale například i performativní formou.

Jak naznačuji už v úvodu, já jsem zkoumala cestu dobra a zla. A vybrala jsem si pro ně zástupce naší kultury nejvíce blízké – anděla a démona. Nakonec se ovšem tyto dvě cesty potkají v jednu společnou. Neboť zlo nemusí být jen zlé a dobro jen dobré, nic přeci na našem světě není jen černé a bílé.

II. I Anděl

Anděl byla první věc, kterou jsem začala zpracovávat. Moje vize u něj byla čistá a jasná. Práce na něm mě velice motivovala a hnala dopředu. Pro mou fotku jsem použila sama sebe, což jsem využila ve všech svých věcech. Jelikož jsem se chtěla vžít do jednotlivých rolí, a obohatit se o zkušenost být chvíli andělem či ďáblem.

Tato má cesta měla ovšem i úskalí. Ač anděl byl čistý a jasný, všechny mé počiny nebyly. Některé se přede mnou skrývaly, a bylo obtížné je najít.

K jeho stvoření jsem použila barvy na tělo a pomalovala si bíle tvář, ruce i trup. Vzala jsem si na sebe andělská křídla, vyrobená z bílého peří. Anděl byl světlý jako den bez mraků. Ovšem to byl teprve začátek. Chtěla jsem ho ponořit do tmy, a jen záblesky jej nechávat spatřovat. (viz obrazová příloha: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8) Proto jsem využila promítacího zařízení a na sebe sem si promítala tmavý obraz, plný jasných částí. Jen ty pak dotvářeli vizi, že se jedná o anděla. O bytost stojící ve tmě s křídly.

Na většině fotografii není poznat, že se jedná o mě samotnou. Ono to není ani vlastně tak důležité, je důležité to že jsem si prošla tím zážitkem. Rodil se ve mně anděl a pak pozvolna zas odcházel. Pří mé práci byly pocity nesmírně důležité, ty pak utvářely celou vizi. Zajisté kdybych svůj projekt chtěla aplikovat na děti, i jejich prožitek by byl nejdůležitější částí. Já osobně jsem ho chtěla prožít neposkrvněně, a tak jak přicházel a odcházel, se možná měnila má životní cesta. O cestu šlo od začátku a každý by si svou cestou měl projít sám. Někdy sice bylo zapotřebí a to u třetí části práce – člověk, pomoci dalších. Ale i tak jsem na konec člověkem prošla a má cesta byla kompletní.

Rozhodně pro mě osobně byl anděl velice silným citovým podnětem. Sama v sobě nemám vyřešenou otázku existence Boha. A tato práce- na chvíli se stát jeho „služebníkem“ byla velice inspirující a zajímavá.

Práce s fotografiemi bez úprav trvala několik hodin. Jen některé fotografie potřebovaly upravit velikost. Přeci jen bylo focení náročnější. Úpravy se netýkaly žádných filtrů ani jiných věcí. To co vidíte je čistý masivní produkt.

Tato část práce, ač se jedná o dobro, je schválně pohlcená tmou. Jelikož i když se snažíme být dobří, něco v nás je vždy i ukázkou druhé strany. A každý z nás musí bojovat s temnotou svého já. S tou bestii, která číhá někde hluboko v našich útrokách a vyčkává, kdy přijde její chvíle a ona se bude moci dostat na povrch.

Záleží pak na každém zvláště, jestli jí zvládneme kontrolovat a necháme ji zamčenou v hlubinách svého já.

II. I. I Volný proud myšlenek při tvorbě anděla

Nejprve barva, které nebylo dost - jak typické. Použila jsem tedy zbytek bílé tempery. Bude to muset stačit. A křídla, před několika dny vyrobené, tak krásné a bílé, možná by mohly být větší, na čemž teď už nesejde. Pak to světlo, to mě trápilo, a trápilo mě mnoho dnů. Tmavé ale zároveň plné jasu. Bylo to připojené k náhodnému přehrávání, což je úžasná záležitost, stejně tak jako kráčet ulicí a nechat se překvapovat vlastním seznamem hudby, který se často sám snaží pustit nám tu nejvhodnější hudbu, někdy je to velmi inspirující zážitek. Jakoby se přehrávač naladil na vaše pocity. Ale hudba byla důležitá, byla to celá letitá kolekce, která se povalovala všemožně na disku mého počítače. A jak se hudba prolínala, světlo i tvary se měnily. A v těchto smyčkách a vírech tancoval anděl a místy se snad i vznášel. Náhoda měla jednoznačný vliv na vznik celého projektu. Anděl byl vystihnout v černobílém světě paprsků projektoru, které se staly nepostradatelnou součástí této části mé práce. Fotoapráť se nezastavil, dokud se karta nezaplnila.

Tempera nepříjemně tuhla po mém těle a vytvářela neuvěřitelné mapy. Bylo to dost zajímavé sic na pohled, ale pocit to nejlepší zrovna nebyl. Jak postupně tuhla, začala se do mého podvědomí vkrádat netrpělivost. Myšlenka na konec a odchod do sprchy byl pořád silnější. Závěrem vytvořit pár fotek v jiném světle, aby bylo z čeho vybírat a konec se blížil. Ovšem když přišlo na to smýt ze sebe nános bílé barvy a přestat být andělem, rozhostil se v mém nitru pocit lítosti. Přestat být andělem. Tedy vizuálně samozřejmě. I tak to byl zvláštní okamžik. Nakonec mě přeci jen přemohl pocit pnutí na kůži od zaschlé tempery.

Přes to vše ve mně zůstával pocit hřejivosti z celé akce. Možná výsledek pro mnohé nebude tak ohromující ale pro mě to byl zajímavý zážitek. A i pro to je pro mě výsledek pozitivní.

II.I.II Záměr

Anděl měl být tmavo-bílý. To byl původní záměr a myslím si, že se takto povedl. Je celý zahalený určitým tajemstvím. Nemá působit zle, ale záhadně. Je z jiného světa a promlouvá k nám. Ale měl by mít i něco lidského, proto jsem se snažila vytvářet nejrůznější a pokud možno opravdové výrazy. To nejen v obličejí ale i celým tělem. Nejrůznějšími gesty jsem se snažila vyjádřit náladu a dát barvě světla hlubší význam. Na některých fotkách se tak můj anděl tváří jemně a nevinně a na některých velmi temně a záladně. Je to zábavnou hrou a spojuje se v jeden celek.

II. I. III Výsledné fotografie

Fotek bylo hodně a bylo z čeho vybírat. Nakonec jsme se rozhodli, vytisknout fotky i v černobílé verzi. U anděla bylo těžké vybrat, co půjde do závěrečného velkého tisku. Každá fotka mělo jisté kouzlo a jistou hodnotu. Některé působí jako čisté dobro a do jiných se přikrádá vliv temnější stránky. Bylo proto obtížné zvolit vyvážené fotografie zobrazující obě dvě strany v tom pojetí, jak se snaží v průběhu práce. Nakonec jsme pro tisk velkých fotek vybrali obrazové přílohy 1 a 2. Obrazové přílohy se spojují v jeden příběh, který je důležité sledovat.

II. II. Ďábel

Tato část mi dala asi největší práci. Ďábel se přede mnou skrýval a hrál se mnou své temné hry. Možná to bylo i příhodné, abych se tolikrát musela vracet ke svůdné interpretaci zla. Zas a znovu se do něj ponořovat a hledat otázky jak nejlépe jej uchopit. A jak byl anděl pro mě přirozený a snadný, tak se ďábel stal pravým opakem.

V první fázi jsem fotila sebe zalitou světlem. Pomalovaná tvář do červeno-černých barev, vlasy divoce rozlitané všemi směry. Černé obtažené šaty jako přirovnání svůdného zla a stejně tak ženskosti. Nafotila jsem několik prvních fotek,

kteře se na konec neukázaly ztrátou času, ovšem ze začátku to tak působilo. První pokus byl povětšinou neohrahaný a fádňí. (viz obrazová příloha: 9, 10, 11, 12)

Byl mým nepřitelem, a já jsem s ním prala. To světlo tam najednou překázelo. A jak andělovi tma neuškodila, naopak ho zahalila do záhadného pláště, tak d'ábla světlo ubíjelo. Zas a znovu jsem ve své hlavě probírala jak nejlépe uchopit bestii v jasu dne. Zdálo se mi, že bitvu prohrají na celé čáře.

Práce na d'áblovi nakonec zabrali nejvíce času, byly to dlouhodobé dohady a dumání s mým vlastním povědomím.

Při druhém pokusu jsem se pokusila zakřýt tělo černou látkou různých materiálů, od průsvitného černého šátku až po hutnou pletenou šálu. Stavěla jsem tentokrát své fotky proti bílé čisté stěně, sic ve světle, ale ne již tak prudkém. Některé části nevyšly tak špatně. Ale nebylo z nich až tak poznat o co se vlastně jedná. (viz obrazová příloha: 13, 14, 15, 16, 17, 18)

Třetí série fotografií byla také částečně zahalená, ale opírala se o zářivý světelný fialový stolek. Světlo procházelo skřz d'ábla, a jelikož byly fotky dělané nastavením delšího času snímání, dostaly příjemný rozmazaný charakter. Tady d'ábel získal jasné a teplé světlo, které do něj mělo vnést pozitivní vliv, s výrazným černým kontrastem. D'ábla halila tmavá látka a s jistým neklidem, se kterým jsem vstupovala do pořizování fotek se začal rodit. Konečně mu podle mého názoru světlo neubližovalo, rozhodně ne tolik jako při prvním pokusu. Sice jsem původně měla o těchto fotkách jinou představu, než jaký je výsledný produkt, ale i přes to mě fotky zaujaly. (viz obrazová příloha: 19, 20). Není vždy snadné přenést naši představivost do reality.

Nakonec jsem se vrátila k druhému pokusu a použila jsem kompletně zahalené fotografie (viz obrazová příloha: 13, 14) a pomocí průsvitných masek jsem do nich vkládala části z fotek, kde byl obličej (viz obrazová příloha: 15, 16). Všechny vložené kusy byly zprůhledněny, aby podklad vylézal a dostal lepší strukturu. (viz obrazová příloha: 21, 22, 23, 24) Tyto fotky na mě působí depresivně. Je v nich něco zlého ale zároveň i smutného. Jako by volba temné strany přinášela

nekonečnou bolest a zármutek. Na mě osobně to působí, že se zde nabízí jednoduchá cesta, která se v závěru mění ve větší peklo. Po obtížné cestě, jako by čekalo osvobození a odměna za úsilí. Po lehčí naopak zkáza a zatracení. Snad ze mě mluví přílišná zkaženost vjemy dnešní kultury.

II. II. I. Volný proud myšlenek při tvorbě d'ábla

První pokus: Je krásný jasný den stvořený pro mého d'ábla. Na obličej jsem si nanasla barvy červené a černé. Vlasy mám v roztodivném hýření a šaty černé. Jak svůdný a nebezpečný musí být d'ábel? Je ženský a lstivý, používá všechny dostupné zbraně, které má. Měl by mít v sobě svým způsobem vše zkažené a hříšné. Volné a bláhové. Chtíč je jeho zbraň, pokušení jeho nástrojem. A tak i já jsem se pokoušela dostat do svého d'ábla všechny tyto ingredience.

Focení začalo, ovšem jak anděl byl přirozený, d'ábel ne. Nešlo mi to, nejde mi to. Jak hrůzně se tvářit a přitom nevypadat jako blázen. Snažit se fotky dostat do neostrého jasu a přitom, aby nevypadali, že fotoaparát držel chromý král. Zoufalství a zmar. Možná jsou to přesně ty emoce, které jsem měla cítit. Možná je to správný směr. Ale rozhodně to nebylo příjemné.

Celý ten den se zdál být zmatený, i přesto se mi nakonec asi dvě fotky celkem zamlouvaly.

Po konzultaci: Je to bída, d'ábel se bude muset přefotit. Možná je to tak správné, přeci jen by se o mě měl d'ábel pokoušet víc než anděl. Asi to má svůj význam. Dobro nám nenašeptává do ouška, ono tu je a je jen na nás jestli jej budeme chtít následovat. Ale zlo, to s námi drží krok a pokouší nás každým dnem.

Druhý pokus: Tentokrát žádná barva. Celá se zahalím do látek. Občas něco vykoukne a občas ne. A vše za bílou zdí. Pro d'ábla žádné triky se světlem.

Zahaluji se pomalu do různých materiálů černé barvy, některé jsou napůl průsvitné a jiné hutné a těžké. Začínám pomalu fotit. Některé pokusy se zdály být neohrabané, ale jiné v celku příjemné. Ale byl tu jiný problém, nepůsobilo to jako

d'ábel. Mělo to melancholický a temný podtext, ale že by to byl pán temna? To mi ani z daleka nepřišlo. Horko a pocit nenaplnění, takové věci mě teď provází, snad brzy najdu ten správný klíč, aby se d'ábel mohl zrodit, aby vystoupil z mé mysli na papír a tohle putování za smyslem objevení d'ábla mohlo skončit.

Třetí pokus: Položím se na můj malý světelný stolek. Má tak krásnou příjemnou nafialovělou záři. Porůznu se zakrývám a odhaluji a mírné světlo proudí na mou tvář. Je to zvláštní, ani mi nepřijde, že stále fotím d'ábla, je to jako normální fotografický den. Před tím jsem měla všelijaké pocity, teď je mi to spíš jedno. A jak mnou anděl proudil jako síla a vůle tak mě d'ábel spíš ukolébává ke spánku. Jít se tak zazimovat, na dlouhé měsíce odpočinku, to je ten pocit, co mnou momentálně proudí, nic víc.

Po konzultacích: Zjišťuji, že se u d'ábla neobejdu úpravám a budu si muset sednout k Photoshopu. Nijak mě to sice netěší, ale nezbývá mi nic jiného. Pořád si se mnou temná strana cesty pohrává. Ovšem pocity z ní jsou spíš pocity zmaru. Možná kdyby se mě chtěla zmocnit tato cesta, měla by mi přestat házet klacky pod nohy. Tím mě totiž více a více odrazuje.

Ďábel by se stejně nikdy nestal mou přirozeností. A asi to od začátku věděl, možná mě jen proto pokoušel a štvál. Aby i přes to, že nikdy nebude požadovaným cílem se v mém podvědomí trošku usídlil a poškádlil mě. Nakonec se mu to možná i povedlo. I tak opouštím tuto cestu a vracím se ke své normální trase, ovlivněnou jasným světlem, nikoli zhoubnou tmou. I tak byla práce velice zajímavá a zajisté ve mě zanechala svůj otisk jako jakákoliv tvorba do které se ponoříte hlouběji. Někdy mi přijde, že umělecká tvorba je jako láska, nezáleží na tom, jak dlouho trvala, či jestli byla úspěšná, ale když byl prožitek z ní hluboký, zanechá na vás svůj otisk. Stejně jako vše kolem nás ovlivňuje náš život stejně tak tvorba utváří přístup k reálnému životu. Stačí se příliš hluboce ponořit do tvoření jiných realit a návrat k té jediné realitě by mohl být těžší, než se zdá.

II. II. II Záměr

Můj původní záměr u d'ábla byl poněkud jiný, než je výsledná práce. Prvotní představa byla velice démonická. Chtěla jsem si vyčesat vlasy vysoko nad hlavu ve tvaru rohů. A mít na sobě obtažené černé šaty, velice ženské. Šaty jsem sice nakonec použila, ale rohy nikoliv. Bohužel to nebylo možné, moje neposedné vlasy se nepovedlo do tohoto tvaru dostat. I malování jsem chtěla jiné, ale to které jsem si představovala, mi nakonec nepřišlo dost dobré. Proto jsem se pomalovala velice intuitivně, nepřemýšlela jsem o tom. Dokonce jsem si nechala čisté ruce, to u anděla nebylo, tam jsem byla bílá celá. Ale d'ábla jsem nechala částečně lidského, protože to zlo by mělo být skryté v nás samotných.

II. II. III Výsledné fotografie

U d'ábla vzniklo mnoho fotografií a pokaždé je to trošku jiná dimenze vývoje d'ábla. Některé nevyšly dle původních představ, jiné naopak ano. K výběru přišlo vše stejně jako u anděla v barevné i černobílé verzi. Muselo se určit z jaké sekce fotek se bude vybírat. Výběr byl velice zajímavý a chvíli trvalo určit fotky, které půjdou do velkého tisku.

První fotka vzešla z první série. Z té, ze které jsem měla největší strach na úspěch. Ovšem je pravda, že mě osobně se tam od začátku dvě fotografie líbily a právě jedna z nich se stala reprezentací d'ábla. (viz obrazová příloha: 11) Další fotka přišla z druhé skupiny. (viz obrazová příloha: 17) Jedná se o velice zahalenou fotku, která má doplňovat rozjařenou první fotografii, ta je na rozdíl od téhle plná pohybu a jistého druhu ženskosti. Obě fotky jsou velice rozdílné, ale společně tvoří jádro d'ábla. To ovšem také doplňuje třetí fotografii. Tentokrát je to jedna z upravovaných fotek. (viz obrazová příloha: 23) Tyto tři fotky společně vedou dialog, rozmlouvají a tvoří. Každá je svým způsobem úplně jiná a každá má své tajemství. Je jen na každém z nás, co uvidí. A jaká d'áblova tajemství bude vnímat.

II.III. Člověk

Poslední stránkou cesty je člověk. Jakožto ten, ve kterém se sbíhají dvě předchozí strany. On je to o co usilují. On je to, co je tvoří. Jeho chápání vytváří dobro a zlo. Jeho činy je zhmotňují. On je ten, který si musí zvolit. On je mnou i vámi. Je vším. Viditelnou stranou jinak skrytých tváří dobra a zla.

Třetí část práce jsem začala dělat jako poslední, ovšem nakonec se mi prolínala s d'áblem. Ze začátku práce jsem tvořila modely. Bylo to poprvé, kdy jsem tím vším spíše jen procházela. To ovšem nakonec nebylo definitivní a i já jsem se stala modelem a prošla si touto částí, stejně jako předchozími dvěma.

Při prvním pokusu, jak jsem již zmínila, jsem využila nápomoci dvou modelů. A to ženy a muže – jin a jang. Jako noci a dne a dobra a zla. Položila jsem na zem pár svíček, a fotila je v nejrůznějších pozicích. S tím, že jsem je nechala se hýbat, jak oni uznají za vhodné. Efekt byl mlhavý, dokonce na některých snímcích není ani poznat kdo je kdo. A to byli fyzicky velmi rozdílní, žena drobná a malá a muž štíhlí ale vysoký.

Nejprve jsem nafotila fotky na výšku, ovšem po konzultaci jsem přidělala i verze na šířku. Byl to původní záměr, anděl na šířku, d'ábel na výšku a člověk znovu na šířku. Nakonec to dopadlo jinak, jelikož na závěr bylo vybráno něco úplně jiného. (viz obrazová příloha: 25, 26, 27, 28, 29, 30)

Jelikož, první varianta byla plná ale. Tak jsem se rozhodla pro další hledání, jak nejlépe uchopit tuto část práce. Druhá fáze vyšla ovšem velice melancholicky. V tomto případě jsem modelem byla já sama. Fotky jsou chladné a úplným opakem předchozí části. Jedná se tentokrát spíše o portrétové fotografie. Jsou foceně ostře a v denním světle. Nanesla jsem si třpytky na obličej, které dodávali tváři další rozměr. Ovšem výsledek působí spíš jako slzy. Tyto fotografie jsou smutné a modré. Na rozdíl od ohnivé předehty. (viz obrazová příloha: 31, 32, 33) Přes obličej jsem si zkoušela dát černý průsvitný šátek. To nakonec působí, ale dost pohřebně. A přeci jen člověk by měl být plný života. Sice je jeho éra pomíjivá a je ohraničená

zrodem a smrtí. Ale i tak by měl jeho střed být plný naplnění a energie a to já osobně z druhé části necítím.

Zkoušela jsem i hru s kouřem. Zahalit tělo do kouře či mlhy. Skrýt základní rysy a vytvořit okolo auru mystična. Nevypovědět vše, to byl účel. Nechat diváka, aby sám mohl objevovat. Vše by totiž nemělo být nikdy řečeno, každý má právo na svou interpretaci a na najít si své vlastní cesty. Nakonec jsem ale z téhle části vybrala jen jednu fotografii. Jen s tou jsem byla nejvíce spokojená. Kouř je přeci jen zrádný, a nehodlá se chovat podle toho, jak vy chcete. (viz obrazová příloha: 34)

Po těchto zkušenostech, jsem se chtěla vydat zas jinou cestou. A to tentokrát zářivou a plnou života, ale i s náznakem smrti, jakožto všudy přítomnou hrozbou pro všechny živé tvory. Pořád jsem dumala jak tvořit, aby na jednu stranu bylo výsledná fotka jasná jak slunečný den. Slunce mi nakonec přálo, a tak jsem vyrazila ven. Pro tuto část jsem si vybrala starý a dobře známý pohádkový motiv- Sněhurku. Mladá dívka, plná života a síly, je otrávená jablkem od zlé královny. Tento příběh mě motivoval k nafocení této části. Život a smrt. Mládí a stáří. Zas mnoho z učení jin a jang. Tato cesta mě neuvěřitelně bavila, mohla jsem si hrát na krásnou půvabnou dívku, která je, aniž by to sama chtěla, vtáhnuta do víru temných sil. Ona jakož to čistá světlá bytost, nakonec vyhrává, za pomoci dalších pozitivních jedinců, kteří jí přicházejí na pomoc. Je to příběh, že dobro zvítězí nad zlem. A ponaučení, že dobrým jedincům je nakonec podána pomocná ruka. Sněhurka by sama nad zlem nevyhrála, ale její dobro přitáhne další dobré jedince. (viz obrazová příloha: 35, 36)

Pro další část tohoto focení jsem zvolila jiný přístup. Obmotala jsem se celá obvazem a potřísnila červenou barvou. Fotky působí jako křik bez křiku. Jsou světlé, ale přesto je v nich mnoho zloby. Možná by se i dobře hodily na d'ábla. Možná i kvůli této skutečnosti, jsem od této cesty odstoupila. Jsou jako poslední lidský nádech před smrtí a něco takové jsem nechtěla. Bylo by to příliš temné. Pro člověka by to chtělo více pozitivní síly, než je v těchto fotkách. Přeci jen tato cesta má spojovat obě předchozí a neměla bych v ní až tolik nadřžovat té či oné. Mělo by

to být nerozhodné jak pro zlo, tak pro dobro, aby si každý mohl vybrat. A ne, abych já už na začátku určila cestu, jak se budou ubírat. I tak mě tvorba této části přišla zajímavá. (viz obrazová příloha: 37, 38, 39)

V poslední fázi fotek pro cestu člověka jsem chtěla všechny předchozí zkušenosti spojit v jeden celek. A vytvořit závěr své pouti. (viz obrazová příloha: 40, 41)
Chtěla jsem něco, kde bude dost tmy, ale i světla. Aby fotky působili jako světlý jarní den v temné noci. Podle mého soudu se mi to přeci jen částečně povedlo. Použila jsem opět projektoru a promítala jsem si na tělo světla. Některé fotky jsou příliš zahalené do modré, a to nepůsobí, až tak jak jsem chtěla. Ovšem dvě vyšly neočekávaně hezky. Jsou zalité zelenou září a lidská postava je jen temně ohraničená. Z člověka je jen obrys, nic konkrétního což je perfektní – může to totiž být každý z nás. My nevíme, jestli je to muž či žena, nebo dítě. Jestli osoba na fotce je dobrá nebo zlá. Nevíme nic, jen rozeznáváme obrysy lidské postavy. Vše ostatní zůstává tajemstvím a divák si sám může domýšlet příběh. Okolí fotografie je naopak plné jasných mlhotavých světel. Fotka je hravá a rozjařená, plná života. Ovšem jsou na ní temná místa značící jisté nebezpečí, které se s životem prostě skrývá. To působí skvělý kontrast.

II. III. I. Volný proud myšlenek při tvorbě člověka

První pokus: Při této části tvorby jsem chtěla použít hru ze svíčky. Vybrala jsem si jich několik a začala jsem bloumat po bytě. Potřebovala jsem vhodné místo pro focení. Zkoušela jsem všemožně rozestavit svíčky na různých místech. Holá stěna se mi zdála příliš nudná. Koupelna zas neměla vůbec žádný prostor a fotit a mít v pozadí sprchu, nebo záchod se mi doopravdy nelíbilo. Naše chodba je prostorná, ale plná dveří a nábytku. Tam mě jako první napadlo, že bych mohla fotit u dveří. V obývacím pokoji máme široké dvoukřídle dveře. Mít je v pozadí fotkám dodávalo další rozměr. Pak už jen počkat na modely. Tak trochu jsem k tomuto počínu využila dva své spolubydlící, chtěla jsem mít na fotce muže a ženu – jako dokonalí protějšek. Jelikož předtím bylo mým záměrem mít dobro a zlo jako

protipóly, teď jsem chtěla znovu. Aby se ideálně obě předchozí cesty zblížily v té poslední, jako kompletní celek.

Nechala jsem je, aby se hýbali, jak uznají za vhodné. Když sebou moc cukali, fotky byli méně ostré, než když chvíli postáli v jedné pozici. Sama jsem byla zvědavá, jak celá práce vyjde. Přeci jen, teď zde byl nový prvek, který si mohl dělat, co ho napadne a výsledek mohl být až výrazně odlišný od mého očekávání. A doopravdy některé fotky znovu vyšly jinak, než jsem předpokládala. Na několika kusech vidím, jako bych spíš fotila duchy než lidi. Občas chybí nohy či ruce, jak některé části fotoaparát nebyl schopen zabrat.

Nakonec jsem musela fotky nafotit ještě jednou a to na šířku. Jelikož se zrodila myšlenka, že anděl je na šířku, ďábel je na výšku a člověk by mohl být opět na šířku. Celá kolekce by pak vizuálně vypadla přijatelněji. Celé druhé focení sice proběhlo po nějakém čase od prvního, ale pocity z něj byly podobné. Člověk byl hravý a živý, nepadala na mě při práci na této cestě úzkost, jako při ďáblovi. Ovšem byly zde některé výhrady k této fázi práce, tak jsem rozšířila člověka stejně jako ďábla o víc variant.

Druhý pokus: Melancholický. Tak bych ho rozhodně nazvala. I má nálada byla taková. Venku byla ještě zima, přes okno proudilo modré světlo. Na jednu stranu to byl velice krásný pohled.

Na svůj obličej jsem si nanasla stříbrné třpytky. Chtěla jsem, aby světlo rozjasnilo mou tvář, a vneslo do fotek další hru. Různě jsem si při tom přehazovala vlasy. Výsledek je ale přesmutný. Je to smutné a jemné, melancholické. Ale necítím onu lidskost, to zápolení, které by tato cesta měla mít. Potřebuji do fotek dostat víc boje, život je totiž boj, a hra, a zmar i štěstí.

Třetí pokus: Hra s kouřem. Jak staří indiáni si sedám k vodní dýmce. A z plic vyfukují obrovské mračna dýmu. V tu chvíli mě napadlo, že by to mohla být ta cesta, kterou hledám. Ta co se přede mnou tak skrývá. Nafotila jsem několik fotek. Vybrala jsem z toho, ale bohužel jen jednu. Neboť kouř je ještě horší než světlo deroucí se tmou. To už jsem se naučila zachytit, ale kouř si se mnou pohrál.

Nakonec alespoň ta jedna prazvláštní fotka vznikla. Je to ale zas moc modré. Já ale potřebuji v téhle části cítit vše, kruh se musí uzavřít, nechci zůstat na nekonečném okruhu.

Čtvrtý pokus: Sněhurka. Proč se nevydat po cestě našich pohádek. Pohádky přeci jen tvoří velkou část naší kultury, společně s mytologií a legendami. Potřebovala jsem něco, kde se zobrazí život v čisté formě, ale výrazně ohrožený smrtí. Proto mě napadla Sněhurka.

Dívka krásná a mladá, plná sil a života, o kterou se pokouší temné spáry. To dobro chtějí zahubit, ten život. V tomto případě je život dobro a smrt je zlo. Přesně tak to, ale být nemusí. Přeci jen Bible praví, že po smrti přijde ráj, takže smrt by neměla být chápána jako zlo, spíš jako přirozený průběh života a dokončení pouti. Ovšem v tomto případě já smrt jako zlo chápu. Zlo je zlá královna a otrávené jablko.

Pro nafocení jsem si vybrala půvabný den, slunce svítilo, obloha bez mráčku. Bylo to ideální, jasnost tohoto dne dokreslí potřebnou kulisu fotky. Po několika fotkách jsem si lehla do trávy a mechu. Zelená barva je ideální, je v ní tolik života, růstu a síly. Jako symbol smrti mám červené jablko. Sic na pohled krásné, ale plné jedu. I toto mi přijde příhodné, že vše krásné nemusí být dobré, naopak to může být zkažené a zlé.

Tento příběh je neobyčejný. Dobro v něm vítězí nad zlem. Ovšem dobro v samotné Sněhurce by samo nevyhrálo, potřebuje pomoc z venčí, aby nakonec mohlo zvítězit.

Tyto fotky jsou velice rozverné, plné jasu a jemnosti. Konečně se mi u nich podařilo vyklouznout z mé melancholické nálady, která mě dlouho provázela a podepisovala se na všem, co jsem dělala.

I když tyto fotky nebyly vybrány, jejich tvorba do mě přinesla neuvěřitelný klid a mír. Bylo to jako kráčet poklidnou pěšinou v lese, kdy skrz koruny stromů proudí kužely jasného slunečního světla a i když se někde skrývá temnota tak vás nedokáže vyděsit. Vaše mysl, moje mysl je teď klidná a pokojná.

Pátý pokus: Při tomto pokusu jsem se celá obmotala fáčem a potřísnila červenou barvou. Neboť červená je krev, je to život, ale i smrt. Fotky jsou jako výkřik do tmy. Ovšem i přesto, že nejsou, až tak tmavé v nich já osobně cítím tmu. Cítím v nich zlo, které někde číhá a vyčkává na svou šanci. Jako by se cesta zla pokoušela smýt ze mě čistý a jasný zážitek ze Sněhurky. Znovu se pokoušelo rozdat karty a strhnout mě na svou cestu.

Pocity z tohoto projektu byli bídné a temné. Ještě když jsem si smívala krvavou barvu ze svých rukou ve sprše, stále jsem se špatných pocitů nemohla zbavit. Nakonec, když voda začala opět proudit číře, se mé já trošku uklidnilo. Jaká hrůzná myšlenka mě to zas pohltila, hlavně proč k tomu tak často dochází. Je snad každý z nás špatný, a to dobré to je jen přetvářka. Myslím, že ne. Mám dojem, že to jsou jen poslední dobou temné myšlenky, které mě popadají. Musím se jich nějak zbavit, a však léčba mysli je ta nejhorší ze všech, jeden si musí dávat moc velký pozor, aby se to nezvrtlo, ještě v něco horšího.

Šestý pokus: Nazvala bych ho i posledním. Pro tuto část jsem chtěla oběd zajímavé světlo. Chtěla jsem něco osvěžující, s kapkou záhady. Některé pokusy vyšli zvláště, ovšem dvě fotografie v celé skupině vynikli. Jsou jako jaro, jasné jaro uprostřed noci. Plné hry a života. Se zářivě zelenou a hlubokou černí. Postava na ní je nejasná, může se do ní vcítit každý z nás a to zní, dělá nejlidštějšího i nejkrutějšího jedince. Je dobrem i zlem, je člověkem. Celková hra světla vyšla skvěle, ač velice náhodně. Byla podpořená jemnou hudbou. Vlastně nakonec jen na d'ábla jsem nikdy hudby nepoužila. Nejspíš je to tak správně, asi by mě u něj jen rušila. On měl být osamělí.

Celkové pocity s této cesty nakonec nebyly nejhorší, postupně se střídaly s kladnými a zápornými. Byly prosté, i složité. Spojily se v celek, ze kterého se nakonec musel vybrat definitivní výběr.

II. III. II. Záměr

Člověk měl být podle původní myšlenky jako muž a žena. Měl spojovat obě cesty v jednu. Jin a Jang. To se v první formě vydařilo, chtěla jsem hru mezi dvěma bytostmi různého pohlaví. Aby měl možnost každý se vidět. Tato cesta nakonec nebyla tou, která vyhrála boj. Rozhodně je to, ale krásnou částí, hravou a jemnou. A i když jsem nakonec od původního záměru úplně upustila a vydala jsem se po nejružnějších cestách, považuji první myšlenku za důležitou. O tu jsem se tak či tak opírala a držela jsem se myšlenky, že tato část práce má spojit předchozí dvě dohromady. Na konec se mi bádání povedlo a cesty se spojily, i když jinak než jsem si původně myslela.

II. III. III. Výsledné fotografie

U této varianty to dlouho vypadalo, že se bude vybírat z prvního pokusu (viz obrazová příloha: 25, 26, 27, 28, 29, 30) a to spíše její část na šířku. Nakonec jsem se, ale rozhodla pro úplně poslední část. (viz obrazová příloha: 40, 41) Pro velké formáty, které mají představovat a charakterizovat člověka se zdáli právě tyto fotografie jako lepší nápad. Je v nich daleko více života, a navíc mají neuvěřitelně tajemný podtón, který je činí takto zajímavými. Zajisté to byla dobrá volba, navíc i mají určitou spojitost jak s andělem, tak s ďáblem. A k celé závěrečné skupině se dobře hodí.

Kapitola III.

Závěrečných sedm fotografií

Ve výsledku je vybráno sedm fotografií pro velký tisk. Jejich výběr, jak už jsem popisovala výše, se odehrával za účasti větších či menších komplikací. Některé fotografie byly od začátku jasnou volbou jiné nikoliv. Bylo i velice obtížné vybrat fotografie z různých celků aby pasovaly v jednu kompozici. Před námi byla otázka, zda jednotlivé témata (anděl, ďábel a člověk) vybrat tak, aby spolu ladily, či naopak velice odlišně, možná až rušivě.

Postupně se objevovalo několik možných kombinací. U ďábla se nejprve zdálo nejlepší vybrat jednu fotografii velice rozdílnou (viz obrazová příloha: 11) a k ní dvě téměř podobné fotografie (viz obrazová příloha: 17, 18). Rozhodně to byla velice zajímavá kombinace, neboť dvě téměř stejné fotografie, které měly mezi sebou velmi jemný a jasný dialog, byly najednou vytrženy ohnivou a živou třetí fotografií. Ta narušovala jejich křehkou rovnováhu a přinášela žár a vášně.

Ovšem postupně se začalo zdát, že tím ďáblu něco chybí, proto se nakonec fotografie 18. vyměnila za fotografii 23. Tato část fotek byla jediná upravovaná a složená z více fotografií. Právě ona dodala závěrečný charakter ďáblu.

K němu se velice jemně hodil anděl. Pro kterého byly vybrány velice jemné a smyslné fotografie (viz obrazová příloha: 1, 2). Společně pak tvořily celek, ten již čekal jen na třetí závěrečnou část. Ta celek obohatila opět o dvě fotografie (viz obrazová příloha: 40, 41). Ďábel získal pro závěrečný velký tisk tři fotografie. Bylo to nejspíš i příhodné, jelikož práce na něm mě nejvíce potrápila. Navíc, i když by se vše mělo zbíhat k člověku jako k nejovlivnitelnějšímu prvku, o který obě strany usilují, mě osobně přijde ďábel jako to co by mělo být uprostřed. Anděl je úplně nad vším, ten se jen dívá, ale nezapojuje. Člověk je ten který musí volit, je jen na něm, jak se rozhodne. A ďábel se o něj nejvíce pokouší, on je pokušitel a našeptávač. Proto by měl mít prostřední část.

V celku vytvářejí všechny fotky zajímavou kompozici. Mají svou osobní hru, kterou může každý vykládat různě. A o tom by cesta měla být.

IV. PEDAGOGICKÁ ČINNOST

Téma cesta k sobě, bych nejlépe aplikovala na žáky 8. a 9. třídy. To především z důvodu, že je čeká za nekrátkou dobu jedno velké životní rozhodnutí a tím je volba dalšího studia. To může totiž velice výrazně určovat jejich další životní směr.

Bylo by nejlepší s nimi zahájit dlouhodobější projekt, kdy by postupně procházeli sebe objevováním svých dovedností. Umožnit jim poznávat se, ovšem ne jen na půdě umělecké.

V ideálním případě, by se s žáky odjelo na týdenní soustředění, kde by neprobíhala výuka klasickou formou. Každý den by se procházelo cykly, aby každý jedinec měl šanci najít sám sebe. Kládl by se velký důraz na jedince. Ovšem to je jen v ideálním případě.

První fáze by bylo putování po cestách. Jednalo by se o cestu spjatou s nejrůznějšími dovednostmi a úkoly, aby si každý mohl vyzkoušet své znalostní ale i fyzické schopnosti. Cesta by byla předem určená, a na konci by každý žák vypracoval sebereflexi, jak věc vidí, kde má slabiny a co naopak mu podle jeho mínění šlo. Pak by každý tajně zvolil někoho, o kom si myslel, že v úkolech nejlépe vynikl. Ovšem výsledky by zatím nebyly zveřejněny.

Při druhé části by šlo o automatickou kresbu a text. U kresby popřípadě malby by každý jedinec dostal větší formát a libovolně by jej podle svého mohl pomalovat. Na text by samozřejmě muselo být více času, aby se doopravdy dostal hluboko a ne jen po povrchu. Vše by bylo ideální vyhodnocovat s pomocí psychologa.

Namalujte svůj sen. A pokud by někdo s tímto úkolem měl moc velké problémy, tak bych zadala abstraktní obraz své rodiny. Aby vytvořili pocitově, jak vidí svou rodinu, či prostředí ve kterém se pohybují.

V některém dni by bylo děti najednou dobré ovlivnit. Předvést jim zpracování, tohoto tématu někým jiným a pozorovat kolik z nich budou zážitkem ovlivněni a koho se to nedotkne.

Mě osobně by se velice líbilo, zadat jim samostatnou práci. Aby vytvořili něco, co je charakterizuje, a nechat jim volné pole působnosti. Tam by se zajisté dobře dalo pozorovat pro co má jaké dítě vlohy a co jej baví.

Závěrečné zadání – vytvořit několika cyklové desky se všemi předchozími částmi a závěrečným dílem. Ty by si pak každý jedinec mohl ponechat.

Rozhodně zajímavé by bylo, při celém procesu mluvit s každým jedincem a zajímat se o to čím by jednou chtěl být, jaké jsou jeho sny. Moc si vytvořit vlastní obraz o každém jedinci oné třídy.

Příprava dvouhodinovy: Jednalo by se tedy o hodinu výtvarné výchovy. V těchto hodinách by se tomu dalo samozřejmě věnovat daleko déle než je jedna dvouhodinova.

Každý žák by dostal papír minimální velikosti A3. Téma práce by byla, aby abstraktně vyjádřili své momentální pocity. Až by měli hotov první obrázek, dostali by nový čistý papír. Na něj by měli vyjádřit své pocity z nadcházejících příprav na budoucí hlášení se na střední školu.

V závěru hodiny by se jejich práce porovnávali. Jaké pocity mají a jak cítí svojí budoucnost.

V další hodině by se nejprve odstranili lavice na stranu. Pak by se po třídě rozložilo několik pruhů balicího papíru. Téma by se opakovalo, ovšem teď by žáci spolupracovali. Mohli by pozvolna měnit místa a zasahovat do již hotových částí svých kolegů. Zajisté by bylo velice zajímavé pozorovat reakce všech dětí. Jestli by některým jedincům nevadilo, že jim někdo vstupuje do jejich prostoru. Jestli se drží svého místa nebo volně se přemísťují po celé třídě. Dalo by se ve skupině dobře číst, kdo s kým se kamarádí, jaký jedinec je spíš uzavřený a který je naopak velice extrovertní.

Na konci hodiny by byl znovu výklad. S tím, že by bylo nejlepší, aby se žáci snažili interpretovat své práce. Vytáhli by se i předchozí práce. Každý by si sám mohl posoudit, jak se změnil, když se jednalo o práci kolektivní a když se jednalo o práci samostatnou.

III. I Resumé

Shrnutí dlouhé putování do pár vět se někdy zdá jako velmi obtížný úkol. Od začátku, kdy se jen domlouvala práce, uteklo mnoho času. A závěr se začal rýsovat. S některými částmi jsem sice dlouho nebyla nejmoudřejší, ale ukázalo se, že všechno trápení je pro něco dobré.

Jasný a čistý anděl byla první fáze práce. Tak přímý, byla to hra ze světly a tvary. Gesta a výraz se staly jeho zbraní. Zatímco práce na andělovi byla tak jasná, ďábel mě častokrát potrápil. Jeho temné spáry byli neuchopitelné. A já se musela k němu vracet zas a znovu. Tak dlouho až na konec ze všeho vyšla i třetí část a tou je člověk. Ten se sice ze začátku jevil čitelně, ale jak to tak bývá i k němu jsem se musela několikrát vracet.

Celek se záhy objevil a s některými částmi práce jsem velice spokojená. Ovšem nechávám možnost pro interpretaci každému. Cestu si přeci jen volí každý sám.

III. II Resume

English version: Summarize long journey into a few sentences, sometimes seems like a very difficult task. From the beginning, when I only rebuked work, missed a really long time. A conclusion began take sharp vision. With some parts I had not been the wisest for most of the time, but it turned out, that all suffering is good for something.

Bright and pure angel was the first phase of work. So direct, it was a game of lights and shapes. Gestures and expressions became its weapon. While work on the angel was so clear, the devil often me mischief. Its dark gaps were elusive. And I had to go back and do it again and again. Third part- the man. It seems that could be the

easier part, but as it happened I also had to return for several times. Man wasn't so easy at all.

The whole project was soon discovered and there are some parts of the work that I'm happy with it. But I let opportunity for interpretation to everyone. The path you choose after all, choose everyone alone.

Seznam použité literatury

Bible svatá, podle posledního vydání kralického z roku 1613, vydalo nakladatelství Levné knihy KMa v roce 2004, ISBN 80 – 7309 – 138 -0

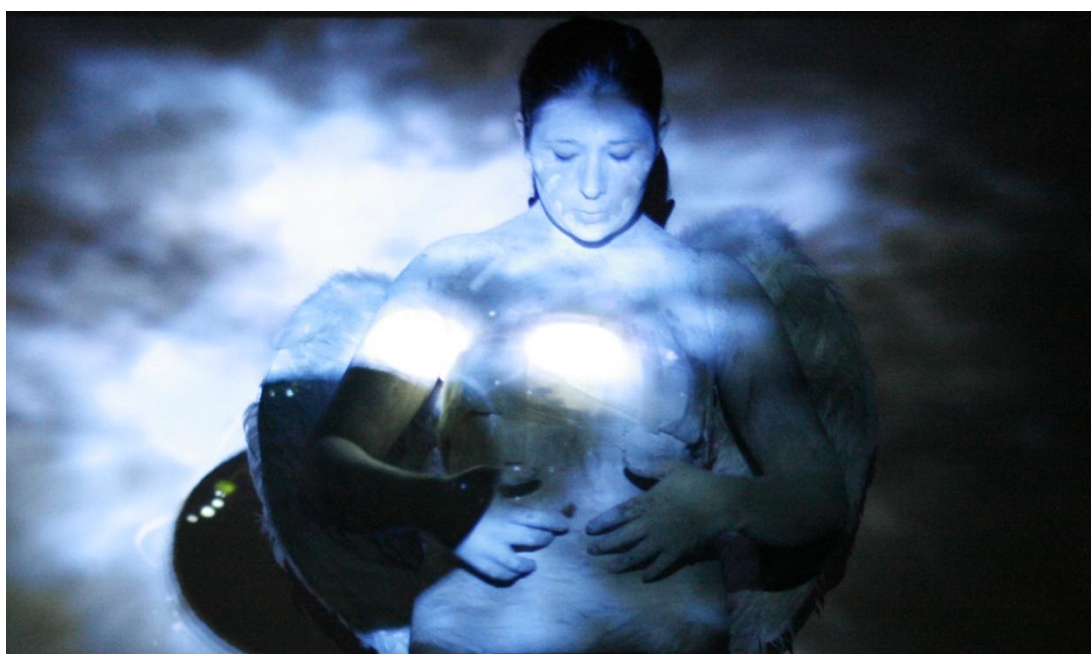
Velké postavy východního myšlení, slovník myslitelů, uspořádal Ian P.McGreal, Open Society, Praha 1998, ISBN 80 – 85190 – 93- 1

Chammurapiho zákoník (nebo kodex krále Chammurapiho) město Ur, Mezopotámie cca 1800 př. n. l.

Obrazová příloha – Anděl

Obr. 1

Obr. 2

obr. 3

Obr. 4

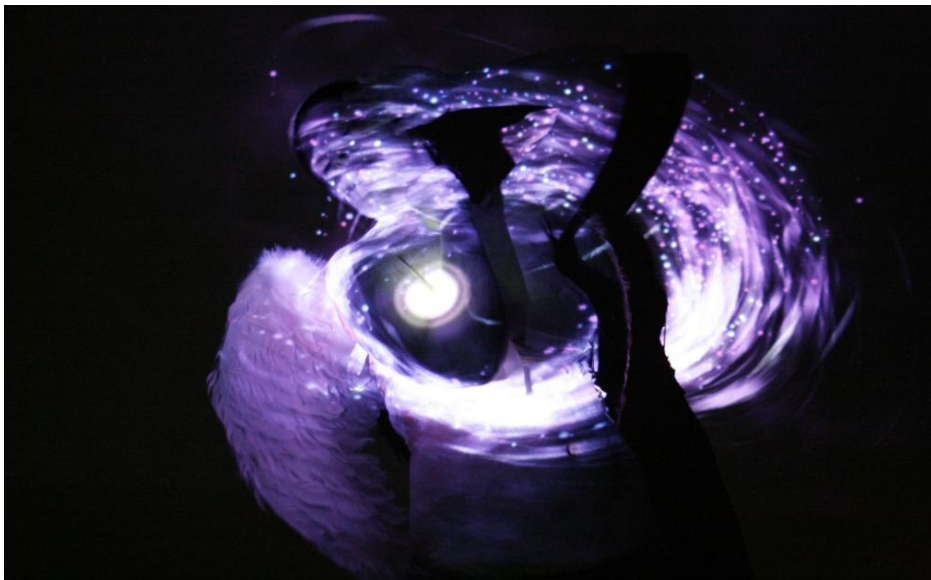
Obr. 5

Obr. 6

Obr. 7

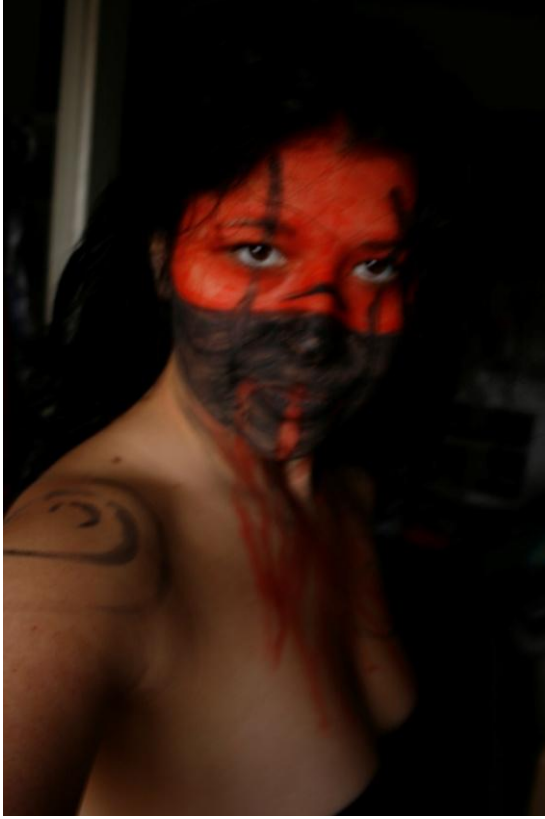
Obr. 8

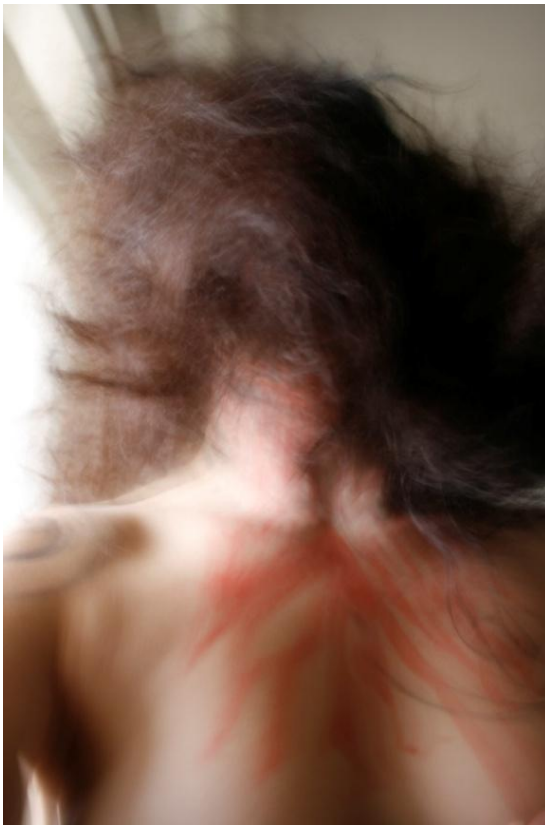
9.2 Obrazová příloha - Ďábel

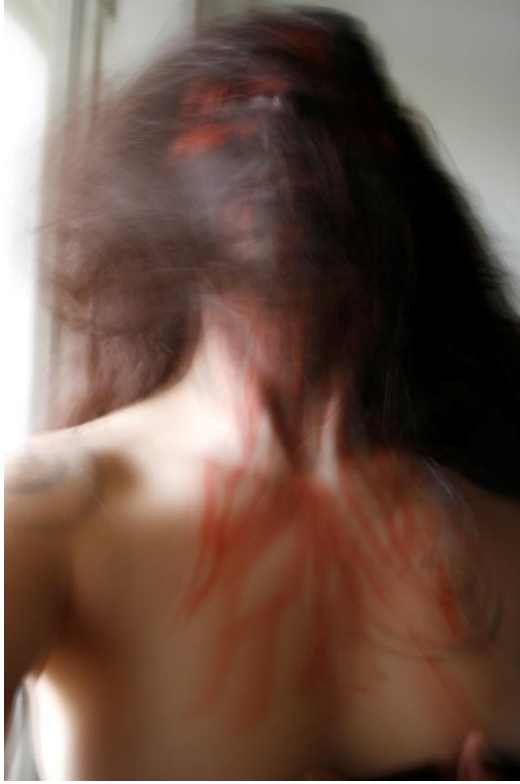
Obr. 9

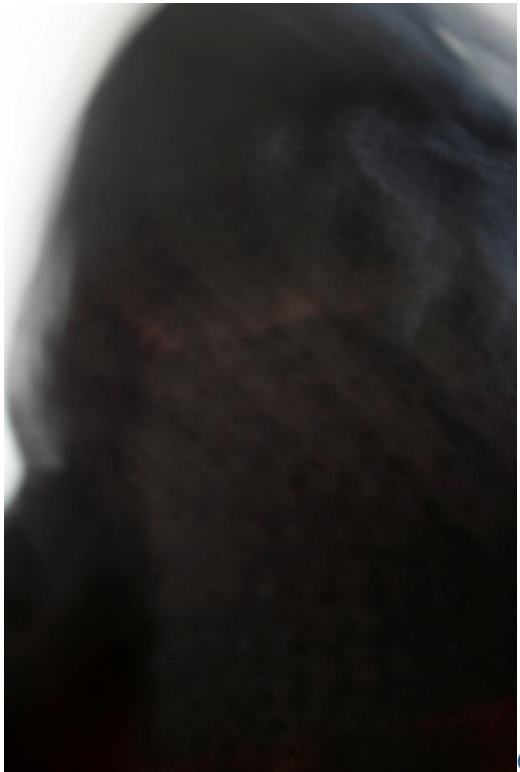
Obr. 10

Obr. 11

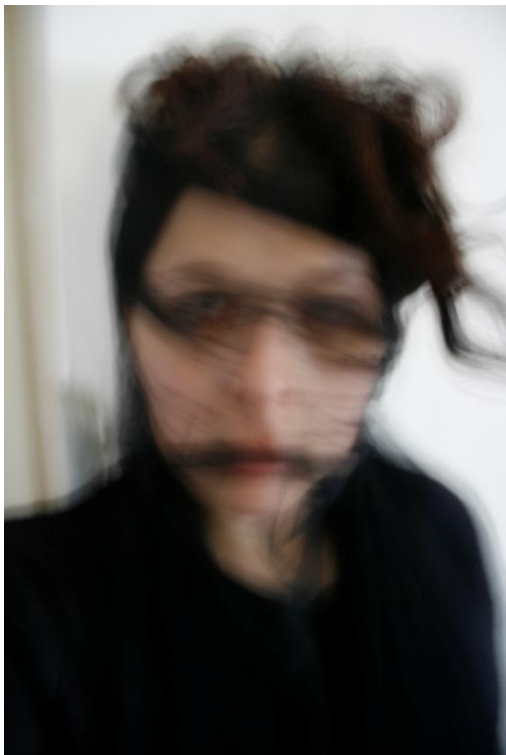
Obr.12

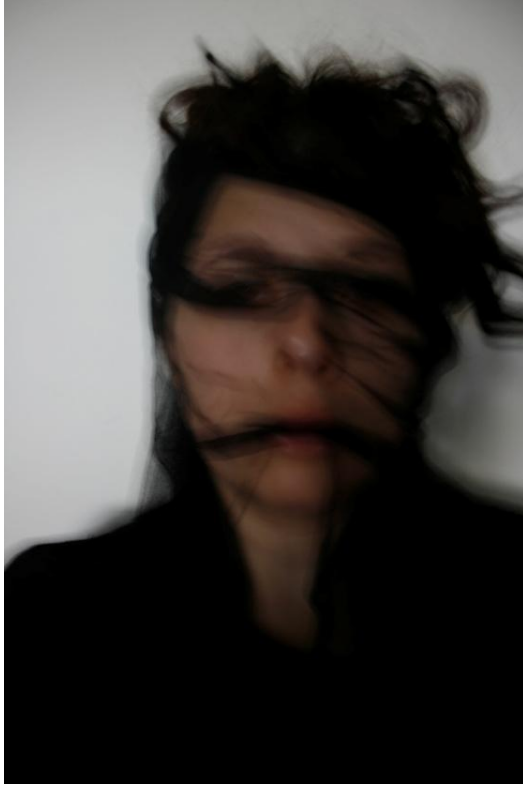
Obr. 13

Obr.14

Obr. 15

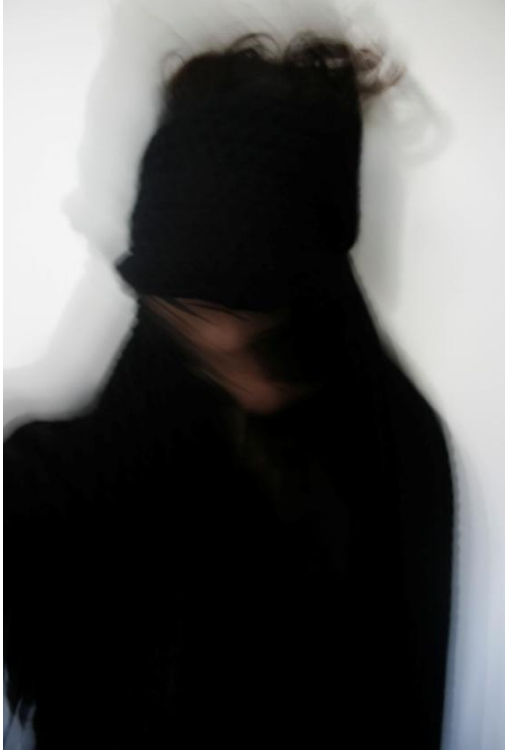

Obr.16

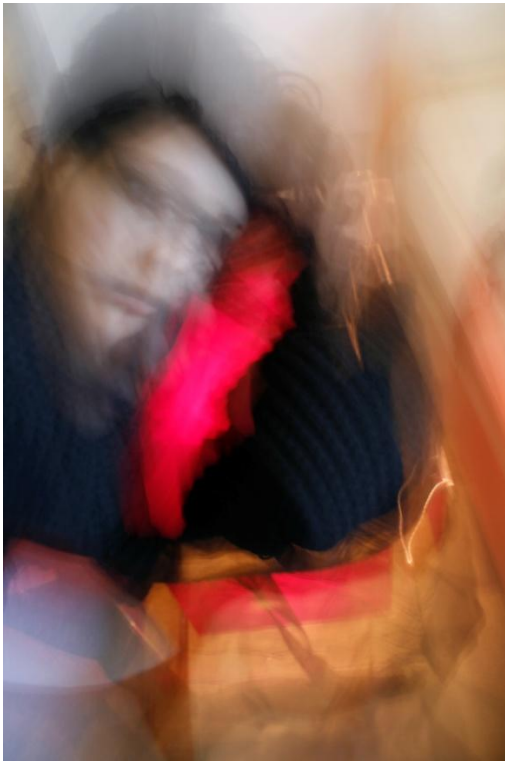

Obr. 17

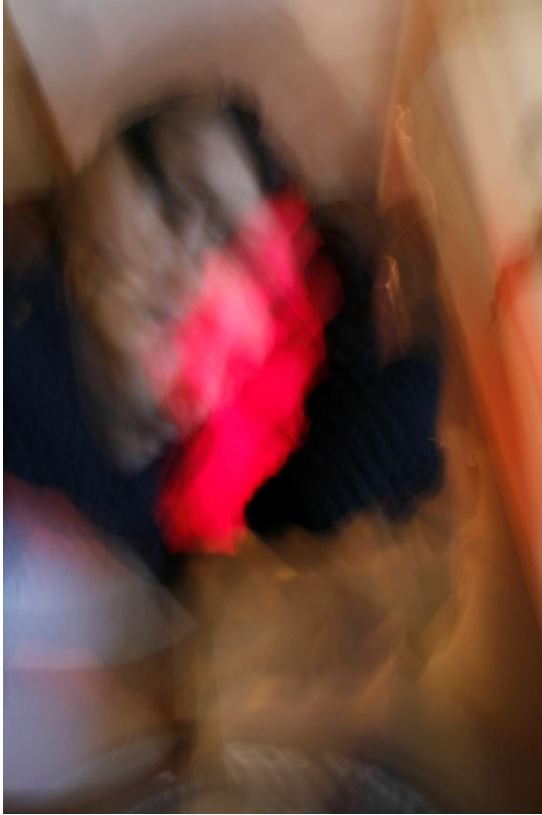

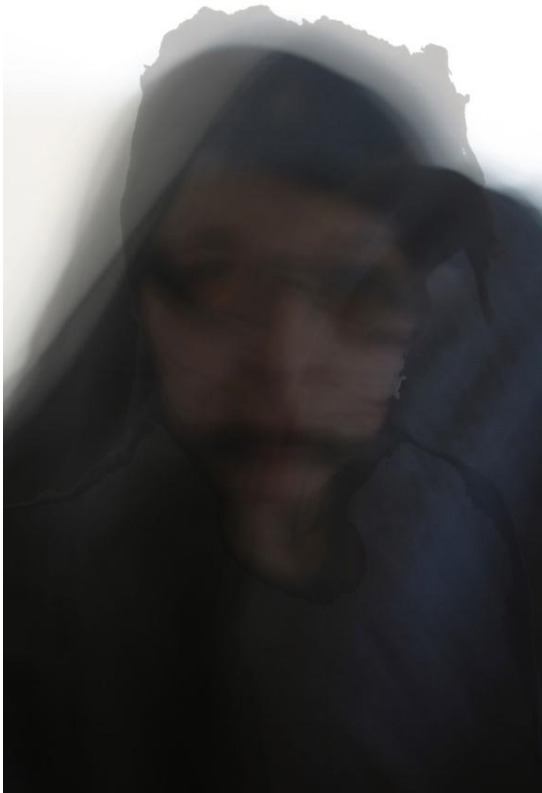
Obr.18

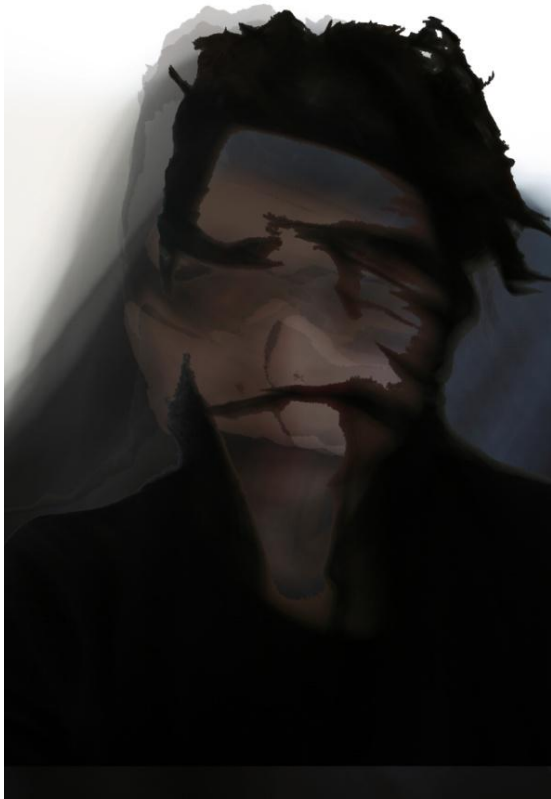
Obr. 19

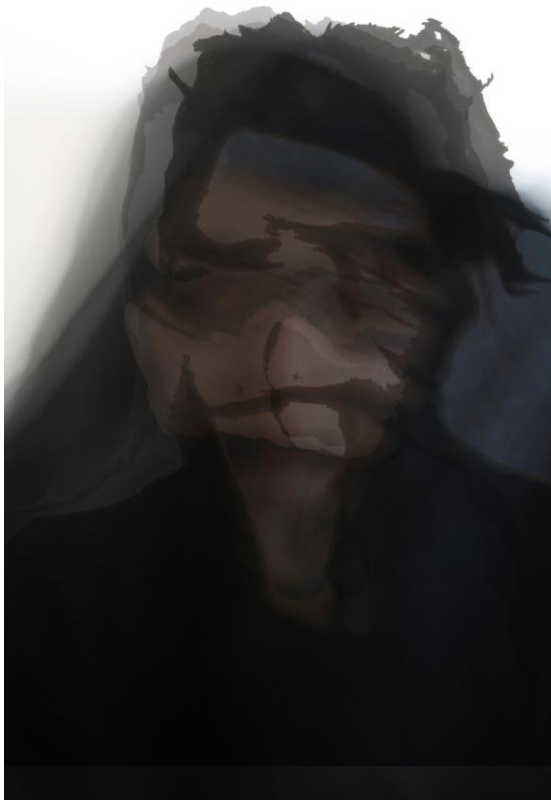
Obr.20

Obr. 21

Obr.22

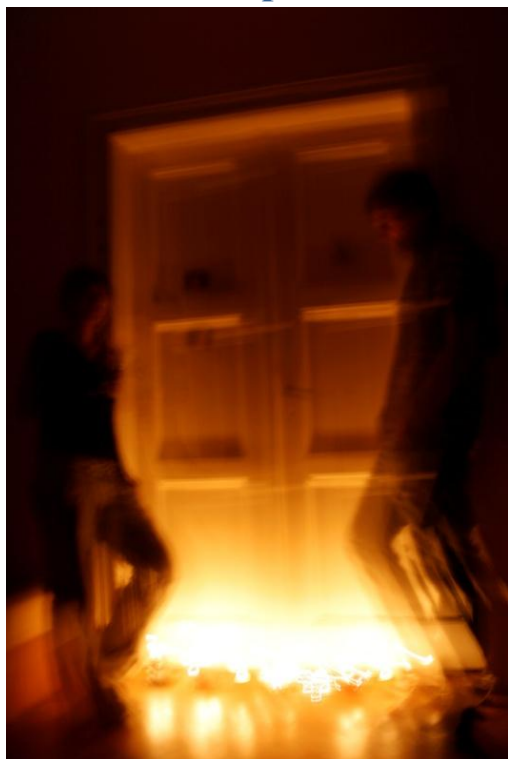

Obr. 23

Obr. 24

9.3 Obrazová příloha – Člověk

Obr. 25

Obr. 26

Obr. 27

Obr. 28

Obr. 29

Obr. 30

Obr. 31

Obr. 32

Obr. 33

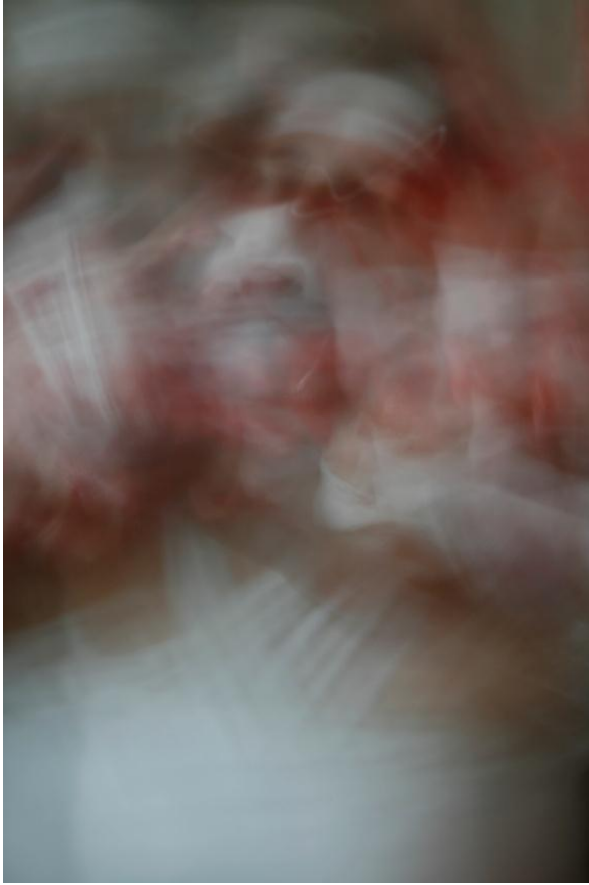
Obr. 34

Obr. 35

Obr. 36

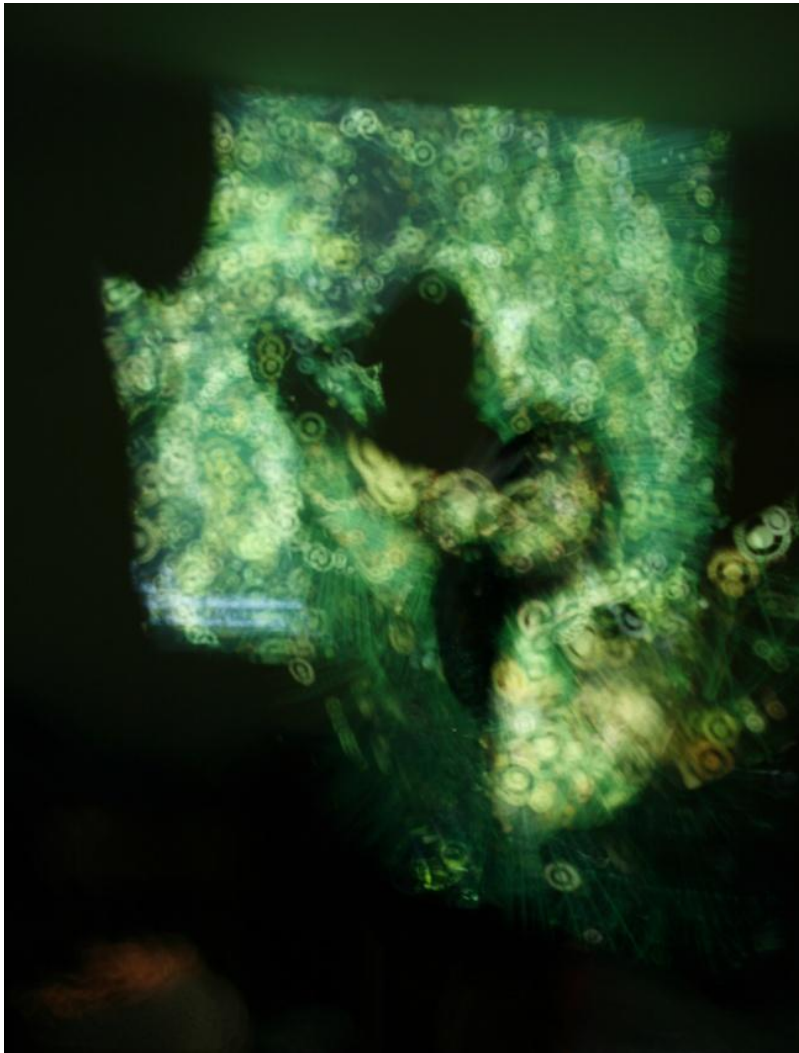
Obr. 37

Obr. 38

Obr.39

Obr.40

Obr.41